

Bezdroża

travelbook

Praga

ERGO
HESTIA

Ubezpieczeni
w podróży

Autor: Aleksander Strojny

Redaktor prowadzący: Paweł Sondej

Redakcja: Katarzyna Byrtek

Korekta: Barbara Faron

Redakcja techniczna i skład: MSP Studio Magdalena Suchy-Polańska

Opracowanie kartograficzne: Magdalena Krocak

Źródło danych kartograficznych: OpenStreetMap contributors;

www.opendatacommons.org/licenses/odbl

Projekt okładki: hotmedia

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorzy oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bepa1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-246-8564-6

Copyright © Helion, 2014

Praga

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Kup książkę

Poleć książkę

Bezdroza

Rynek Staromiejski – na tym głównym placu miasta przez wieki koncentrowało się życie. Wokół stoją przepiękne zabytkowe kamieniczki, a na środku króluje pomnik Jana Husa. Nie można ominąć także ratusza z wyjątkowym XV-wiecznym Zegarem Orloj.

Most Karola – ponad pięćsetmetrowy most jest symbolem Pragi. Nic dziwnego, bo dwa brzegi Wełtawy łączy już od 1357 r. Jego ozdobą jest galeria trzydziestu grup rzeźb stawianych już od XVII stulecia.

Mała Strana – jedna z bardziej urokliwych części Pragi pełna zabytkowych budowli. Choć pełna turystów, wystarczy zejść z głównego szlaku, prowadzącego z mostu Karola na zamek, by odkryć własny labirynt uliczek.

Atrakcje Pragi

Zamek Praski – najciekawszy, a zarazem najświetniejszy obiekt Pragi. Od czasu grodziska, znajdującego się tutaj już w IX w., zamek nieustannie przebudowywano. W jego centrum wznosi się katedra św. Wita. Niesłabnącą popularnością cieszy się Złota Uliczka, przy której stoją miniaturowe kolorowe domki.

Plac Wacława – wielkomięski bulwar, który żyje o każdej porze dnia i nocy. Góruje nad nim budynek Muzeum Narodowego, przed którym stoi słynny pomnik św. Wacława. Plac był świadkiem najważniejszych wydarzeń w XX-wiecznej historii Czechosłowacji i Czech.

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

NAJCIEKAWSZE MUZEA I GALERIE

Galeria Malarstwa Zamku Praskiego – większość cennych obrazów pochodzi ze zbiorów cesarza Rudolfa. Zobaczycie tu można dzieła mistrzów europejskich XVI i XVII w., od Tycjana do Rubensa.

Rudolfinum – choć kojarzy się głównie z filharmonią, to mieści również jedną z bardziej prestiżowych galerii, specjalizującą się w przeglądowych wystawach sztuki współczesnej, zarówno czeskiej, jak i zagranicznej. >

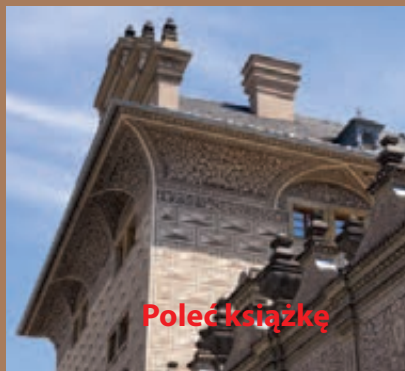
Muzeum Żydowskie w Pradze – wystawy organizowane są w kilku synagogach na Józefowie. W Synagodze Klausowej podziwiać można przedmioty związane z bogatą historią Żydów, w Synagodze Wysokiej kolekcję tkactwa, a w Synagodze Maisela – pamiątki historii Żydów z Czech i Moraw.

Pałac Schwarzenbergów – XVI-wieczny budynek na Placu Hradczarskim ozdobiony jest renesansowymi sgraffito. Wewnątrz jest prezentowana wystawa dotycząca czeskiego baroku i renesansu. >

Muzeum Narodowe – instytucja powstała w 1818 r. Główna siedziba mieści się przy placu Wacława, a po całej Pradze rozsiane są jego oddziały specjalizujące się w poszczególnych epokach. >

Kup książkę

Poleć książkę

MIEJSCA PRZYJAZNE DZIECIOM

Ogród zoologiczny – jeden z najpiękniejszych w Europie, zbudowany w latach 1924–31 na obszarze ponad 60 ha. Na jego terenie można przejechać się nadziemną kolejką. >

Petřín – wielki park na zboczu niedaleko Zamku Praskiego. Znajdują się tu nie tylko świetne trasy spacerowe, ale też kolejka na szczyt, gdzie można się wdrapać na miniaturę wieży Eiffla, zabawić w labiryncie luster lub zajrzeć do planetarium.

Restauracja Vytopna – w Vytopnie frajdę z miniaturowych torów ma cała restauracja, bo do każdego stolika napoje dowożą miniaturowe pociągi towarowe.

Ogród Franciszkański – cicha oaza w środku miasta. Przy dobrej pogodzie niemal oblegany przez prażan, którzy popijają tu kawę na wynos lub czytają książki. Dzieciom spodoba się spory plac zabaw i najpopularniejsza lodziarnia w pasażu Světozor.

Złota Uliczka – nawet jeśli dzieci nie docenią historycznej wartości całego Zamku Praskiego, spodoba im się Złota Uliczka, przy której stoją miniaturowe kolorowe domki. Przy wyjściu z uliczki mieści się Muzeum Zabawek. >

Kup książkę

Poleć książkę

Kultura i sztuka

ROZWÓJ MIASTA

Praga to istny rezerwat, żywy skansen form i stylów architektonicznych – raj dla historyków sztuki. Znajdziemy tu wszystko: od romanizmu poprzez wspaniałe przykłady gotyku, manieryzmu, dojrzalego baroku po rozmaite style XIX i XX stulecia. Co najważniejsze, nie mamy tu do czynienia ze zwykłymi przykładami sztuki, ale arcydziełami artystów pełnymi garściami czerpiących z najlepszych wzorców światowych.

Praga rromańska

Mimo że legendarny kupiec Ibrahim ibn Jakub pisał, iż cała Praga zbudowana jest z wapna i kamienia, to jednak jego rewelacje nie znajdują potwierdzenia w źródłach archeologicznych, a miasto miało wykładane kamieniem z zewnątrz jedynie mury ziemno-drewniane. Wszystkie najstarsze budowle były drewniane, łącznie z pierwszym kościołem Najświętszej Marii Panny postawionym przez Borzywoja I na miejscu dawnej pogańskiej trzebnicy na zachodnim przedpolu zamku. Drewniany też musiał być pierwszy kościół św. Jerzego, który stanął w latach 915–920. Dopiero za czasów Wacława I (po 926) w Pradze pojawiła się kamienna rotunda św. Wita. Kamienne fundamenty miał także zamek Przemysławów. Arabski podróżnik nie wzmiankuje także o tym, iż sam zamek był wyposażony aż w dwa spore przedpola – wschodnie i zachodnie.

Równocześnie z umacnianiem pozycji Przemysławów w Czechach oraz wspieranego przez nich Kościoła zachodniego rosła w oczach ich siedziba. Na **zamku hradczańskim** pojawiły się kolejne kamienne

▲ Romańska rotunda św. Marcina

budowle – drugi kościół św. Jerzego, przy którym osiadły także w kamiennym klasztorze panny benedyktyнки. W latach 1061–74 dla świeżo powstałego biskupstwa wzniesiono – za sprawą księcia Spitygniewa II – bazylikę św. Wita (na miejscu starszej rotundy). W Pradze zapanował romanizm.

Miasto od czasów wojowniczego Brzysława I doczekało się nowych wapienno-kamiennych umocnień obronnych. Z umacnianiem dynastii powiązana też była nagła kariera **Wyszehradu** w 2. poł. XI w. Za Wratisława II (I) ciasna twierdza zyskała wiele ważnych budowli – rozpoczęła się budowa bazyliki kapitulnej św. św. Piotra i Pawła, bazyliki św. Wawrzyńca oraz rotundy św. Marcina. Oddzielono od reszty grodu część pałacową – książę zabezpieczał się nawet od strony kościoła, którego gmachy pozostały poza murami. Pomiędzy Wyszehradem a Hradczanami z całą pewnością bujnie rozrastało się

podgrodzie. Istniało już wtedy zapewne targowisko (w okolicy dzisiejszego rynku staromiejskiego) i dworek książęcy w Týnie, który dawał schronienie kupcom. Boom budowlany na Wyszehradzie ustał przed połową XII w. – Przemysławidzi wrócili na Hradczany.

Środek ciężkości życia osad na podgrodziach w XII w. wyraźnie przesunął się spod Wyszehradu na prawy brzeg Wełtawy. Wokół targowiska i dworku tyńskiego jak grzyby po deszczu rosły budynki romańskie. Wykopaliska archeologiczne prowadzone po II wojnie światowej odsłoniły ich ponad 70. Razem z licznymi fundacjami kościelnymi był to ewenement na skalę całej Europy Środkowej. Prężny ośrodek prawobrzeżny z nie mniej żywotnymi Hradczanami i zamkiem połączył ukończony w 1172 r. **most Judyty**, zwany tak od imienia inicjatorce, żony Władysława II. O ile około 1230 r. na lewym brzegu,

nie licząc zamku, było zaledwie 8 kościołów, to prawy brzeg mógł się poszczycić aż 23 świątyniami. Rozciągająca się na obszarze 70 ha, XIII-wieczna Praga wielkością ustępowała w Europie jedynie kilku miastom, m.in. Kolonii zajmującej 401 ha.

Praga gotycka

Wstąpiwszy na tron, Wacław I zaraz kazał obwarować „miasto praskie i inne wsie targowe”. Niepodobna przecenić wpływu tej decyzji na dalszy urbanistyczny rozwój Pragi – powstało wówczas nad Wełtawą normalne średniowieczne miasto. Fortyfikacje o łącznej długości 1700 m otaczały obszar 140 ha.

Rok 1257 przyniósł Pradze niezwykle zjawisko – **powstanie dwójmiasta**. Prócz Starego Miasta, zwanego wówczas Większym Miastem Praskim, powstało nowe Mniejsze Miasto Praskie na lewym brzegu rzeki,

▼ Strzelista katedra św. Wita reprezentuje różne style architektoniczne – gotyk, renesans i neogotyki

Kup książkę

Poleć książkę

czyli Mała Strana – otoczone swoim murem zajmowało obszar mniej więcej 20 ha. Budownictwo gotyckie tych lat wypierało stopniowo romanizm.

Wielkie przemiany zaszły w Pradze w epoce **Karola IV** (1346–78). Władca, spędziwszy młodość na dworze francuskim, zapragnął przyszczepić tamtejsze wzorce kulturowe na grunt środkowoeuropejski i uczynić z Pragi stolicę Świętego Cesarstwa Rzymskiego, którego koronę nosił od

▼ Wąskie uliczki Starego Miasta są pozostałością czasów średniowiecza

1355 r. Tutaj należy coś powiedzieć o budowie Nowego Miasta. Otóż Praga przed 1348 r. domagała się poszerzenia, nie mogąc już wytrwać w ciasnych XIII-wiecznych granicach. Genjusz Karola polegał na tym, że nie dopuścił do samorzutnego rozrastania się Starego Miasta i jego przedmieść, ale doprowadził do powstania nowej jakości – przeciwwagi dla bogatego i potężnego centrum Pragi. **Nowe Miasto**, rosnące w błyskawicznym tempie pomiędzy

murami Starego Miasta a Wyszehradem, powstało na osi trzech targów: Końskiego, Bydłęcego i Siennego, między którymi wytyczono dość regularne uliczki. Jego obszar, trzykrotnie większy od powierzchni Starego Miasta, liczył 360 ha – mimo ciągłego dopływu kolonistów, nie dało się na owe czasy w pełni zasiedlić całości.

W całej Pradze zapanowała dojrzała architektura gotycka, której dominantą stały się potężne korpusy **katedry św. Wita**

i **kościół NMP Tyńskiej** oraz most nazywany później imieniem Karola. Już w 1329 r. rozpoczęto brukowanie ulic, od roku 1340 regularnie oczyszczano miasto. Niektóre z wielkich budowli zostały ukończone już po śmierci Karola IV lub nie zostały ukończone nigdy. Kwintesencją tej epoki, dążącej do realizacji marzeń bez oglądania się na realia, jest nieukończona, a zakrojona z rozmachem budowa katedry św. Wita czy choćby kościoła MB Śnieżnej.

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Wojny husyckie najbardziej dały się we znaki **Małej Stranie**, która niemal doszczętnie zniszczona w 1419 r., odbudowywała się przez prawie cały wiek XV. Wyludnił się też i opustoszał Wyszehrad. W Starym i Nowym Mieście popadły w ruinę liczne kościoły, a zwłaszcza klasztory. Nowy ruch budowlany związany był dopiero z postacią Jerzego z Podiebradów (1458–71), który nawiązując do tradycji Karola IV, wykazywał wielkie zainteresowanie rozwojem architektonicznym stolicy. Z jego inicjatywy zaczęto w 1464 r. wznosić Małostrąską Wieżę Mostową oraz ponownie podjęto roboty przy kościele NMP Tyńskiej (1463–66); szczyt nawy został od zewnątrz ozdobiony połączonym kielichem, symbolem kalikstynów, których przywódcą był król Jerzy. W 1458 r. rozpoczęto też prace w zakresie przebudowy **ratusza Starego Miasta**. Także z inicjatywy władcy podjęto próbę zasiedlenia na nowo Wyszehradu.

Praga renesansowa i barokowa

Po ostatnim gotyckim oddechu, jaki wydała Praga za panowania Jagiellonów, wraz z objęciem władzy w Czechach przez

▼ Ponad dachami Starego Miasta Pragi

nową dynastią Habsburgów nadszedł dla miasta czas renesansu. Jego pierwszą emanacją była budowa – przez specjalnie w tym celu ściągniętych mistrzów włoskich – **pałacyku letniego królowej Anny** (1536–60), zlokalizowanego w nowych ogrodach królewskich na północ od Jeleniego Przykopu. Przebudowę miasta w nowym stylu paradoksalnie ułatwił potężny pożar z 1541 r., który doszczętnie strawił 197 domów na Małej Stranie i Hradczanach oraz mocno uszkodził zamek. To dlatego właśnie tu najszybciej nowy styl architektury odrodzenia zadołował się na dobre, w przeciwieństwie do trwającej jeszcze przy późnym gotyku urbanistyki Starego i Nowego Miasta. Nowy styl lepiej nadawał się do sposobu gospodarowania mieszczan, był także doskonalszy technicznie, pomieszczenia były większe i przestronniejsze.

Przez 200 lat, od rządów Karola po czasy pierwszych Habsburgów, powierzchnia miasta nie zmieniała się, wciąż zagospodarowywano rozległą przestrzeń w obrębie średniowiecznych

▲ Fasada pałacu Černína

murów. Stopniowo ulice Starego Miasta i innych dzielnic zapełniały się renesansowymi domami mieszkalnymi, takimi jak dom Pod Zielonym Drzewem przy Długiej (z arkadowym dziedzińcem z końca XVI w.), **dom Pod Minutą** (ze sgraffitową elewacją z początku XVII w.) czy dom Pod Dwoma Niedźwiadkami, wyposażony w piękny portal.

Stopniowo swój jednolity charakter stylowy zatracę także i Nowe Miasto, uginając się pod nieuniknioną presją rozbudowy. Nowe oblicze uzyskał też Zamek Praski, powstała m.in. renesansowa kruchta do katedry św. Wita (z nagrobkiem Fryderyka I i Anny Jagiellonki). Dalszą rozbudowę zamku, a zwłaszcza części pałacowej, kontynuowano już za Rudolfa II.

Wojna trzydziestoletnia wyniszczyła miasto. Liczba domów zmniejszyła się o 20%. Poważną ingerencją w urbanistykę miasta była decyzja Habsburgów o przekształceniu Pragi w barokową twierdzę. Wznoszenie nowego pasa murów z 39 bastionami ciągnęło się od połowy XVII w. przez kolejne kilkadziesiąt lat. Pozbawiony

ludności Wyszehrad został zaś zamieniony w cytadelę górującą nad potężnymi fortyfikacjami. Symbolem wczesnej fazy baroku był wybudowany w latach 20. i 30. XVII w. okazały (zajmujący parcele przeszło 20 dawniejszych domów) **pałac Wallensteinina**, w zamiarze właściciela mający przyćmić sam zamek królewski. Po wojnie ruch budowlany szybko się wzmagał. Wznosiło się głównie pałace dla nowej elity – zwiędzkiej szlachty; co interesujące, działało się tak, mimo że Praga przestała być już wtedy metropolią tętniącą bogatym życiem towarzyskim. Humprecht Černín z Chudenic o mało nie zbankrutował, stawiając sobie przepyszny pałac na Hradczanach.

Najciekawszymi przykładami świeckiej architektury doby baroku, które dochowały się do dziś, są **pałacyk Troja**, **pałac Toskański**, czy **pałac Clam-Gallasa**. W architekturze sakralnej należy wskazać monumentalne założenia **kościół św. Mikołaja** na Małej Stranie, uwagę też trzeba zwrócić na kościół pod tym samym wezwaniem na Starym Mieście.

Szczytowy rozkwit baroku praskiego datuje się na pierwsze dziesięciolecie XVIII w. Wówczas to działali tacy architekci, jak Christoph Dientzenhofer i jego syn Kilián Ignác – pochodzący z Bawarii wybitni architekci tworzący w kręgu jezuitów. W dziedzinie rzeźby zaznaczył się np. Josef Emanuel Fischer z Erlach, autor m.in. nagrobka Jana Nepomucena u św. Wita. W połowie XVIII w. gruntownie zmieniono wygląd także samego zamku: połączono budynki po stronie południowej, tworząc jedną ciągłą elewację, zasypano fosy oraz utworzono dwa dziedzińce. Wszystko to jednak składało się na tylko zewnętrzną zmianę oblicza miasta, które ciągle tkwiło w ramach średniowiecznej urbanistyki, tonęło w błocie i cierpiało na brak wody.

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Praga

- zamek i katedra na wzgórzu
- mosty i nabrzeża Wełtawy
- zabudowa Starego Miasta i Małej Strany
- dzielnica żydowska
- czeska kuchnia i piwo

foto. na okładce: Shutterstock.com

Praga całkowicie zasłużenie uchodzi za miasto o wyjątkowej urodzie. Na każdym kroku napotyka się pamiątki jej wspaniałej przeszłości. Trudno zliczyć miejsca bezbłędnie kojarzone z czeską stolicą: Hradczany, most Karola, Złota Uliczka, plac Wacława... Współczesna Praga tętni życiem bijącym z maleńkich galerii, gwarnych piwiarni, nastrojowych knajpek i nie przestaje fascynować turystów zapętniających tłumnie wąskie uliczki miasta.

 travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne ułatwią zaplanowanie podróży. Przewodnik uzupełniają czytelne mapy, starannie dobrane zdjęcia i liczne ramki z ciekawostkami. Wszystko to w połączeniu z poręcznym formatem i atrakcyjną szatą graficzną sprawia, że Travelbook to najlepszy wybór dla ciekawych świata.

Nr katalogowy: 15872

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

 Bezdroza
Przewodniki Ludzi Ciekawych

Sprawdź najnowsze promocje:
 <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
 <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
 <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-246-8564-6

9 788324 685646 >

Cena 24,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
 Helion SA